

SEZNAMTE SE S DOBRODRUHY

ALASTAIR HUMPHREYS: s. 4
Držitel ceny National Geographic Dobrodruh roku a autor této knihy.

APSLEY CHERRY-GARRARD: s. 6
Cherry se vydal jako vědec na expedici na Antarktidu.

AMELIA EARHARTOVÁ: s. 10
Amelia jako první žena sama přeletěla Atlantský oceán. Později záhadně zmizela.

BERYL MARKHAMOVÁ: s. 10
Oslavovaná průkopnice letectví, která úspěšně přeletěla Atlantik při solovém letu z východu na západ.

LAURIE LEE: s. 14
Jednoho letního dne se Laurie vydal na cestu a prošel Španělsko od severu na jih.

RICK HANSEN: s. 18
Paralympionik Rick objel svět v kolečkovém křesle a zpívá se o něm ve slavné písni.

DERVLA MURPHYOVÁ: s. 24
Dervla snila o tom, že dojde na kole do Indie, 20 let, než si to splnila.

RANULPH FIENNES: s. 28
Nejdelsí expedice uctivaného dobrodruha Ranulpha trvala tři roky.

JACQUES PICCARD: s. 34
Cíl Jacquesova dobrodružství ležel na dně nejhlubšího oceánu.

MICHAEL COLLINS: s. 38
Michael byl členem legendární mise Apollo 11 a byl mezi prvními lidmi, kteří doletěli k Měsíci.

ROBYN DAVIDSONOVÁ: s. 42

Přípravou na svou šestiměsíční cestu přes australské pustinu strávila několik let.

FELICE BENUZZI: s. 46

Válečný zajatec Felice utekl z vězení, aby mohl vylézt na Mount Kenya.

SARAH OUTENOVÁ: s. 52

Sarah absolvovala cestu kolem světa a byla nejmladší ženou, která ve veslici přeplula oceán.

IBN BATTUTA: s. 56

Významný objevitel Ibn Battuta navštívil více zemí než Marco Polo.

ŠERPA LAKPA RITA: s. 60

Horský vůdce Lakpa vylezl na nejvyšší horu světa 17krát!

NELLIE BLY: s. 64

Díky svému odhodlání dohlázala Nellie podniknout cestu kolem světa za pouhých 72 dní.

WILFRED THESIGER: s. 68

Wilfred přešel poušť Pustá končina v nesnesitelném horlu a drsných podmínkách.

AUDREY SUTHERLANDOVÁ: s. 72

Audrey podnikla své první dobrodružství, plavbu kajakem podél Aljašky, až v 59 letech.

BENEDICT ALLEN: s. 76

Průzkumník Benedict se při jedné své sólové výpravě probíjoval nejširším pásmem Amazonie.

SACAGAWEA: s. 80

V pouhých 16 letech vedla Sacagawea slavnou expedici Lewise a Clarka napříč Amerikou.

THOR HEYERDAHL: s. 84

Na ručně vyrobeném voru vyplul přes Tichý oceán a dostal se až do Polynésie.

NEZNAMÝ DOBRODRUH: s. 88

Tenhle mladý budoucí dobrodruh má před sebou nekonečně mnoho možností.

VŠICHNI POTŘEBUJEME HRDINY

AŤ UŽ JSME MLADÍ NEBO STAŘÍ

Hrdinové nás inspirují. probouzejí v nás touhu jít si i přes překážky za svými sny. Většina mých hrdinů jsou dobrodruzi. V této knížce se dočtete o jejich odvážných činech a velkolepých výpravách.

Když jsem byl malý, přál jsem si cestovat a jako mí hrdinové vyrazit za novými zážitky a vzrušujícím životem. A kupodivu jsem jednoho dne udělal právě to. Odvahu jsem načerpal z příběhů, jako je ten Dervly Murphyové nebo Ibn Battúty. Nasedl jsem na kolo, a obyčejný život nechal za sebou. Čtyři roky jsem na kole objížděl svět a zažíval přesně taková dobrodružství, o jakých psali mí hrdinové. A tahle cesta mi změnila život.

Potkal jsem spousty lidí, kteří litovali, že se za celý svůj život nikam nevypravili, ale ani jednoho, který by litoval toho, že se vydal za dobrodružstvím.

„Dělat celý život to, co máme rádi, je k nezaplacení – a to je další důvod, proč bychom měli následovat své hrdiny.“

Od dob mé cyklistické výpravy jsem byl na mnoha dalších báječných expedicích. Učarovalo mi vyprávění Laurieho Leea a po jeho vzoru jsem jako pouliční umělec procestoval Španělsko. Ve stopách Wilfreda Thesingera jsem prošel rozžhaveným tichem arabské pouště Rub al-Chálí, podobně jako Thor Heyerdahl jsem přeplul obrovský oceán v malém člunu, a dokonce jsem se, inspirován Michaelem Collinsem, přihlásil do výběrového řízení pro astronauty. Neuspěl jsem hned v prvním testu inteligence, ale stejně jsem rád, že jsem to aspoň zkusil!

Nepředstírám, že mé výlety se mohou vyrovnat jejich slavným výpravám, ale to, co mě s nimi spojuje, má pro mě zvláštní význam. S postupem času mě příběhy Ranulpha Fiennese a Benedicta Allena přesvědčily, že bych snad tuto svoji vášeň mohl proměnit v opravdové zaměstnání. Dnes můžu říct, že pracuji jako dobrodruh a spisovatel. Občas si říkám, jaké mám štěstí. A jindy zase, že jsem se prostě jen správně rozhodl.

V této knize vám chci představit odvážné skutky mých dobrodružných hrdinů. Jsou to ti nejpozoruhodnější, nejvýstřednější a nejvíc inspirativní průzkumníci, co kdy žili. Můj život ovlivnilo velmi mnoho takových lidí a mrzí mě, že je sem nemůžu zahrnout úplně všechny. Až vás někdo v této knize zaujme, doufám, že budete pátrat dál a dozvíte se o něm a jeho zážitcích ještě víc. Hrdinové,

„Abyste se mohli vydat za dobrodružstvím, nemusíte být podivíni ani géniové. Stačí prostě vyrazit.“

o kterých se tu dočtete, žili v časovém rozpětí 700 let. Jsou mezi nimi náctiletí i důchodci, lidé slavní i neznámí, ti, co se vydali napříč kontinenty (a do hloubek oceánů či vesmíru) na kole, lodi nebo pěšky, ale také na velbloudu, lyžích, v kolečkovém křesle nebo v nejmodernějších dopravních prostředcích.

Jako malý jsem přečetl spousty knih. Seděl jsem s nimi v pokojíčku opřený o rozehřáté topení za dlouhých zimních odpolední nebo jimi potají listoval v noci pod peřinou za svitu baterky. Doufám, že vás čtení této knížky bude bavit stejně, jako kdysi mě ty příběhy, které jsem tenkrát hltal, že se tito dobrodruzi stanou i vašimi hrdiny a že vás snad jednoho dne vybědnou k cestě za vašim vlastním dobrodružstvím.

Během svého života, který jsem zasvětil dobrodružství, jsem přišel na jednu velice důležitou věc. Dnes už vím, že mí hrdinové byli a jsou normální lidé jako vy nebo já. Hrdinové v téhle knize jsou naprosto obyčejní lidé, kteří se rozhodli žít neobyčejné životy. A o to víc je obdivuji.

Velmi doufám, že jejich příběhy vám malým i velkým, dodají odvalu a chuť žít naplno a vpustit do svého života taky trochu dobrodružství.

Alastair Humphreys

APSLEY CHERRY GARRARD

Na Antarktidě je v zimě tma i ve dne a teploty klesají neúprosně hluboko pod bod mrazu. Přesně do takového ponurého světa se vydali tři kamarádi, aby sehnali tučňáčí vejce. Apsley Cherry-Garrard byl nejmladším členem proslulé poslední výpravy kapitána Scotta. Všichni mu říkali jen Cherry. Vejce tučňáků byla pro vědce velmi cenná, ale Cherry nemohl ani tušit, že kvůli nim zažije tu nejhorší výpravu na světě.

Cherry měl na sobě sedm vrstev, aby se v mrazivých podmínkách udržel v teple.

vlněné spodní prádlo

vlněná spodní vrstva

vlněná čepice a šála

větru odolná halena

větru odolné kalhoty a pořádné pohorky

návleky na kotníky

kožeštinové rukavice (pro jistotu připevněné)

Navzdory divokým větrům dosahujícím rychlosti 100 km/h putovali Cherry a jeho souputníci Bill a Birdie pustou Antarktidou po dobu pěti týdnů. Za sebou táhli dvoje velké, nesmírně těžké saně naložené stanem, spacími pytlí, jídlem a vědeckými přístroji. Přivázali je k sobě a táhli oboje najednou, nebo občas každé zvlášť, když procházeli těžkým terénem.

Podmínky měli zhoršené i proto, že slunce během antarktické zimy vůbec nevychází a tou dobou ještě neexistovaly kapesní svítilny, takže postupovali v téměř naprosté tmě. Oblečení měli obalené ledem a spací pytle ze sobích kůží ztuhly mrazem tak, že se do nich každou noc soukali s obtížemi. Teploty klesly až na -60 °C, ale přes to všechno si tito tři muži nikdy nepřestali pomáhat.

MÁSLO A SUŠENKY

Nebezpečná cesta ledem a sněhem od Scottovy základny ke kolonii tučňáků na mysu Crozier jim trvala 19 dní. Několikrát se propadli do trhlin v ledovci a Cherry zimou cvakal zuby tak moc, až si je zcela zničil!

K jídlu s sebou měli jenom pemikan, sušenky, máslo a čaj. Pemikan je sušená směs masa, tuku, ovoce a soli stlačená do tvrdé cihličky. Cherry a jeho kamarádi po celou dobu expedice nejedli nic jiného. Vždycky nechali roztát sníh a do ohřáté vody vmíchali pemikan, máslo a rozdrčené sušenky. Této polévce říkali hůš.

ODVRÁCENÁ KATASTROFA

Trojici se podařilo posbírat jen pár vajec, když přišla pohroma. Jejich stan odfoukla silná vichřice! Bez jakékoliv ochrany před vlezlou zimou je čekala téměř jistá smrt. Sněhová bouře jim nedovolila udělat ani krok, a tak strávili dva dny a dvě noci vleže ve spacácích a zasněžení se třáslí zimou.

Jakmile běsnění ustalo, vydali se celí zoufalí hledat ztracený stan, i když byli přesvědčení, že ho vítr jistě odvál až do moře. Byli skutečně vyděšení. Měli však neuvěřitelné štěstí, Birdie stan našel jen o necelý

kilometr dál. Stan se zasekl o kameny. S úlevou si vlezli dovnitř a uvařili si polévku z pemikanu, první jídlo po několika dnech. Přežili!

NEJHORŠÍ VÝPRAVA NA SVĚTĚ

Byla to opravdu ta nejhorší výprava, jakou si lze představit, ale Cherry, Bill i Birdie ji přežili. Přivezli zpátky tři tučňáččí vejce, která jsou považována za mimořádně cenné exempláře. Na jedno z nich se ještě pořád můžete zajít podívat do londýnského Přírodopisného muzea.

Po návratu domů napsal Cherry knihu s názvem *Nejhorší výprava na světě*. V ní poznamenává: „Myslím, že bezpečný návrat do chaty byl nejšťastnějším okamžikem mého života. Najednou bylo znovu teplo a světlo. Najedli jsme se chleba s džemem, napili horké čokolády a zalezli si do teplých a suchých spacáků. Usnuli jsme během pár vteřin. V tu chvíli bych mohl spát snad tisíce let...“

„Naše životy visely na vlásku.“

